

Øving 3

Laga
av
Evr
Firmej

① Uttrykket for $\cos\theta$, gitt av vi har T, d, c :

$$\cos\theta = \frac{d}{c}, \quad f = -ct$$

$$\cos\theta = \frac{-ct}{d}$$

② Gitt:

$$f = \frac{ct}{d}$$

a) $\left| \frac{\Delta T}{T} \right|_{\text{max}} = 0.01$
 $\left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}} = 0.02$

Maks relativ feil blir:

$$\left| \frac{\Delta f}{f} \right|_{\text{max}} + \left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}} = 0.01 + 0.02 = 0.03$$

b) Siden det er snakk om maks relativ feil, er den ikke avhengig av størrelsen av verdien.

c)

```
import numpy as np
Maks relativ feil i frekvensestimatet: 3.01 %
Teoretisk relativ feil: 3.00 %
```

③ Gitt:

$$\theta = \cos^{-1} f = \cos^{-1} \frac{ct}{d}$$

a) Vi skal utlede et uttrykk for maks relativ feil for θ :

Fra oppg. over:

$$\left| \frac{\Delta f}{f} \right|_{\text{max}} = \left| \frac{\Delta T}{T} \right|_{\text{max}} + \left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}}, \quad \text{løser for } |\Delta f|_{\text{max}}$$

$$\Rightarrow |\Delta f|_{\text{max}} = |f| \left(\left| \frac{\Delta T}{T} \right|_{\text{max}} + \left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}} \right)$$

Vi har at

$$\frac{d\theta}{df} = -\frac{1}{1-f^2}$$

Som gir:

$$|\Delta\theta|_{\text{max}} \approx \left| \frac{d\theta}{df} \right| |\Delta f|_{\text{max}} = \frac{|\Delta f|_{\text{max}}}{\sqrt{1-f^2}}$$

Som igjen gir:

$$\left| \frac{\Delta\theta}{\theta} \right|_{\text{max}} \approx \frac{|f| \left(\left| \frac{\Delta T}{T} \right|_{\text{max}} + \left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}} \right)}{\left| \cos^{-1}(f) \right| \cdot \sqrt{1-f^2}}$$

$$\left| \frac{\Delta\theta}{\theta} \right|_{\text{max}} = \frac{\left| \frac{ct}{d} \right|}{\left| \cos^{-1}\left(\frac{ct}{d}\right) \right| \cdot \sqrt{1-\left(\frac{ct}{d}\right)^2}} \left(\left| \frac{\Delta T}{T} \right|_{\text{max}} + \left| \frac{\Delta d}{d} \right|_{\text{max}} \right)$$

b) Den maksimale relative feilen er avhengig av alle størrelsen (c, t, d og θ)!

Dette kommer av at $\theta = \cos^{-1}(f)$ er veldig sensitiv.

```
1 import numpy as np
    Theta: 0.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: inf % | Gyldige estimator: 49.64 %
2 Theta: 30.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 1.67 % | Gyldige estimator: 100.00 %
3 Theta: 60.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 1.07 % | Gyldige estimator: 100.00 %
4 Theta: 90.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 0.80 % | Gyldige estimator: 100.00 %
5 tau_error = 0.01
6 d_error = 0.02
7 Theta: 120.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 0.84 % | Gyldige estimator: 100.00 %
8 Theta: 150.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 0.10 % | Gyldige estimator: 100.00 %
9 Theta: 180.0 deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: 0.70 % | Gyldige estimator: 49.67 %

C)
10 c0 = 1 #m/s
11 d0 = 1 #meters
12
13 theta_arr = np.deg2rad([0, 30, 60, 90, 120, 150, 180])
14 results = []
15 for theta in theta_arr:
16     f0 = np.cos(theta) * m2s
17     tau0 = d0 / f0 / 60 #seconds
18
19     scale_tau = (1 + 2 * tau_error * (np.random.rand(N) - 0.5))
20     scale_d = (1 + 2 * d_error * (np.random.rand(N) - 0.5))
21
22     vector_tau = tau0 * scale_tau
23     vector_d = d0 * scale_d
24     vector_f = c0 * vector_tau / vector_d
25
26     is_valid_vec = np.abs(vector_f) <= 1.0
27     vector_f_valid = vector_f[is_valid_vec]
28
29     vector_theta = np.arccos(vector_f_valid)
30
31     rel_error_theta = (vector_theta - theta) / theta
32     max_rel_error_theta = np.max(np.abs(rel_error_theta))
33
34     results.append((theta, max_rel_error_theta, is_valid_vec.mean()))
35
36 for theta, max_rel_err, valid_frac in results:
37     print(f'Theta: {np.rad2deg(theta):.6f} deg | Maks relativ feil i vinkelestimatet: {max_rel_err * 100:.2f} % | Gyldige estimator: {valid_frac * 100:.2f}'
```

4) Vi er gitt de relative standardavvikene

$$\frac{\sigma_c}{c} = 0.01$$

$$\frac{\sigma_d}{d} = 0.02$$

Vi skal finne $\left(\frac{\sigma_\theta}{\theta}\right)$:

$$\left(\frac{\sigma_\theta}{\theta}\right)^2 = \left(\frac{\sigma_c}{c}\right)^2 + \left(\frac{\sigma_d}{d}\right)^2$$

$$= \sqrt{0.01^2 + 0.02^2} \approx 0.02236$$

Vi har at:

$$\sigma_\theta = \left| \frac{d\theta}{df} \right| \sigma_f, \text{ dette er linear feltforplantning}$$

$$\Rightarrow \frac{d\theta}{df} = \frac{1}{\sqrt{1-f^2}}$$

$$\Downarrow$$

$$\sigma_\theta = \frac{\sigma_f}{\sqrt{1-f^2}}$$

Dette gir:

$$\frac{\sigma_\theta}{\theta} = \frac{\sigma_f}{\theta \sqrt{1-f^2}} = \frac{|f|}{\cos^2(f) \sqrt{1-f^2}} \sqrt{\left(\frac{\sigma_c}{c}\right)^2 + \left(\frac{\sigma_d}{d}\right)^2}$$

$$\underline{\underline{\frac{\sigma_\theta}{\theta} = \frac{\frac{c}{d}}{\cos^2\left(\frac{c}{d}\right) \sqrt{1-\left(\frac{c}{d}\right)^2}} \sqrt{0.01^2 + 0.02^2}}}$$

Et viktig poeng her er at virkdestimatet blir størst vedkort når lyden kommer nært på mikrofonene